

Д'таре Ш'дро

До с'в'н'а

КС. 117

89

POESIE KURDE

SER

^ A MARE

~~ETRE SA~~

Cyrillique
curdîf - T → { $\frac{M}{M}$ }

DU DINYA (DEUXMONDES) RECUEIL DE POEMES
EN KURDE CAR CYRILLIQUES *

EVERAN 1963 90P

N° D'ENTREE: 829

Institut kurde de Paris

K.C. 717

Institut kurde de Paris

717
CE

Institut kurde de Paris

ՅՏԱՐԵ ՏԻՐՕ

ԴՕ ԴՆԻՅԱ

Institut kurde de Paris

ՆՅՏԻՐԵՏԱ ԴԵՄԼԵՏԱ ԵՐՄԵՆԻՏԱՆԵ
ԵՐԵՎԱՆ 1963

С (ԲՈՒՐԴ)
Հ 36

ՕՔԱՐԵ ՇԱՐՈ
ԵՐԿՈՒ ԱՇԽԱՐՀ

(ԲԲԳԿԵՐԵՆ)

Հայաստանի պետական հրատարակչություն
Երևան, 1963

ОТАРЕ ШАРО

ДВА МИРА

(на курдском языке)

Армянское государственное издательство

Ереван, 1963

Әтаре Шәро нава әдәбийәта к'ордед советиәда навәки тәзә нинә. Әфрандънед ши һәлә дь сәлед бәри шерда һатънә чапкъръне. Һәма ши чахи жи бь к'ьте-бәкә башқә бь сәрнъвисара «Бырқандьна ә'ульн» Ереванеда шьеред ши тенә чапкъръне.

Дь сәлед пәй шерда әм әфрандънед Әтаре Шәро рожнәма «Р'йә тәзә» у алманахед башқә-башқәда дьхуньн. Сала 1957-а бәрәвока әфрандънед шийә тәзә— «Шьер» дәрте.

Нава ве бәрәвока тәзәда әфрандънед Әтаре Шәройә ве агрие нъвиси һатънә щикъръне. К'ьтебеда дө пар һәнә— «Дьнйә тәзә» у «Дьнйә кәвн». Пәра пешьнда шьеред Ә'. Шәронә, пара додада әфрандънед шайире к'ордайи әйән Фәрне Тәйраньн, ед кә бь қөрна нава щьмаәта мәда бәлабунә у жь алие щьмаәтеда һатънә гьнштьнә рожед мә. Ә'. Шәро әфрандънед Ф. Тәйра бь гәләк сала нава щьмаәтеда топкърыйә, һазькърыйә у иро әм дькарьн ван әфрандъна бьхуньн.

Institut Kurde de Paris

ДЪНІА ТЭЗЭ

ЛЕНИН МЬЛЭТ АЗАКЪР

Бь сал-зэмана, бь дэвр у қорна,
Мьлэт нэхвэнди, мьлэт бе хэбэр,
Стөхар у сефил бьн дэсте зөрба,
Дьнйа бона ван дйа бе рэнм, дьлсар.

Нэ хвэзыл ль ван чах у зэмана,
Қамчие зоре лэз дьнэжийа,
Агьр дьбари жь ру эзмана,
Дьле мэрйада хун дьрьжийа...

У вэخته бае азайе лиланд,
Миңа хэвнэкэ шэвайё һьнгор,
Ленин револйусна гэш эфьранд,
Аза мьльмьлин бэйрақед ал-сор.

Һатэ бьрине кока дэр-дьжмьн,
Һурхашбун тэлэ у қэйд у чидар,
Бь сэрқарийа Ленине мэзын
Чебу дьнйакэ аза, бэхтэвар.

Гѳлда вѳтѳне пала, гѳндийа,
Эшq, шабун кѳтѳ нав нѳмуйа,
У мьлѳт нѳвра бун дост у бьра,
Мѳрѳв гьништьн мьразе дьла.

Institut kurde de Paris

ЭЗ ДЬХВЭЗЬМ

Эз дьхвэзъм эшқа дьла,
Шьмаэт нэму нэвра бьра,
Дьняа тьжи, дьняа эдьл,
Нэр төнэбэ шэре қэтьл.

Нэлазьмэ шэре хундар,
Нэрро көштэн, нэрро нэвар,
Каре надэ әв шьмаэте,
Кәс навинә тә ләзәте.

Эз ль шэра говөдаръм,
Ле сьре бе, эз боршдаръм,
Эз боршдаръм нэму гава
Вәтән хвәйкьм вәкә чәва.

Хвәстьна мьн әвә ньһа,
Кө өндабьн хунхөре һар,
Нэр чар қөлба бьвә сайи,
Мьлэт бьжин эшқ у шайи.

Әмре мәйә тер у тьжи,
Әм бь кәда нәлал дьжин,
Ки кө мәра бьвә нәйар,
Ве бьстинә дәрба хөдар.

Р'ОЖА ШЭМАЛ

Wэрэq дьдэ рoжa шэмaл,
Эрд у эзман мэpa хэмaл,
Дэрбазбунэ рoжeд мэлул,
Азaбунэ кэсив у қул.

Миасэр бун нете дьла,
Мьлэт нэвpa бунэ бьpa,
Тэв дьхwэзын дьня эдьл,
Нэлазьмэ шэpe қэтьл.

Дьле қэwин wэкэ бэрьн,
Тэв мьлэта эw сэбарьн,
Гөлвэдайэ Wэтэне мэ,
Р'oжa шэмaл тэв дьк'энэ.

Эмэ шанэ ль ру дьне,
Эмpe тээ бунэ хьне,
Сэр эрде, бьн эзмане шин,
Шабун да мэ партиа Ленин..

Бь гөл, сосьн у бь рьнан,
Хэмьлинэ дэшт у зoзан,

Бэр мэ завод, фабриканэ,
Эван рэвшэ дьня мэнэ.

Зэвие мэда у нав рэзан
Дьхэбьтн трактор, комбайн,
Эм хвэ иро наһевшиньн,
Комунизме дьэфриньн.

Institut kurde de Paris

КӨРЕ КӨРДА

Көре әзиз, көре ақыл,
Кефе хwәшкә, әшқбә бь дьл,
Гөһдарикә сәр ван тәмйа:
Wәтән хwәшә бона нәмйа;
Әв ә'мре тә әшқ у шайә,
Wәтән тәра гөлвәдайә,
Бь милиона е мина тә
Бунә хwәйе мьразе хwә.
Qә шанша тә мәқшинә,
Пешә-ә'мәл тә дәст бинә,
Бьхәбьтә тә бой Wәтән,
Бьхәбьтә бь дьл у щан,
Әвә тәмие апе тәй кал,
Көре көрда, лауе дәлал.

ХУШК У ДАЙКЕ МЭР'А

Гэлэ хушка, гэлэ дайка,
Вэ бэре дит гэлэ щэфа,
Дьзерйан хун бе эхтийар,
Ль сэр вэ бу дэрбе хэдар.

Вэ заньбу, эв роже бе,
Эйда вэйэ нэйште марте,
Эйда э'зиз, йа азайе,
Бона жыне ве дьняе.

Хун фэқир бун у бэлэнгаз,
Вэ нэдит э'мре сэрфьняз,
Кэтьбунэ ван роже рэш,
Вэ нэдьдит рожекэ хвэш.

Гэлэ хушка, дайке дэлал,
Ньна нэйэ изьн, эхтийар,
Мьле хвэ бьднэ мьле мера,
Шөхөл бькьн вэкэ шера.

Вэтэне мэ гөлвэдайэ,
Эмре тэзэ вэра шайэ,
Дэ, хун бьжин эшқ у аза
Ль вэлате баг у рэза.

ҚИЗА АЗА

Лао, қиза мьнә дәлал,
Хwәш чебуйә әмре тәзә,
Бьхун, қиза мьнә нәлал,
Ғинбун борщә, бой тә фәрзә.

Ғинбун башә әмре тәра,
Дьнеда һәр занин хwәшә,
Р'е вәдькә нәму дәра,
Жь занине дьли гәшә.

Хwәндын, дьготьн, гөнәйә,
К'е кә һәрә пәй хwәндыне,
Әw иди нә мәрве мәйә,
We жь дин-мәсәбе дәре.

Ньна әмре бәре нинә,
Хwәра бьхун, қиза к'әбар,
Әмре тәзә әшқе тинә,
Хwәра бьжи тә бәхтәвар.

ШЬЗАРЭТЕ МЫН

Мын гэлэ дит шьзарэт
Дэсти кэдхөре мьлэт,
Эм кэсиве бе хэбэр
Дьгэрийан дэро-дэр.

Гьлие растэ, избатн
Дьжмыра навэ дэсти,
Зэфбун ага, бэг у мир,
Эwana мьлэт кьрбу дил.

Сэр мьлэт бьвунэ сйар,
Wana кэда wi дьхвар,
Ньнге осабу зэман,
Сэр мэву нире гьран.

Эз дьхэбтим ам у там,
Мала бэгда ча холам,
Эw бэге кини бь рьк
Дьхэбтандьм нанозьк.

Wэхте бэг дьхөржьйа,
Дьле мьнда хун дьржьйа...

Вэки бэвйай гэлэван
Бэр бэг нэдьву хэбэрдан.

Тьме рөшэт у гешкеш
Вира бэву нэшан-кеш,
Вира дьготын Сэдун бэг,
Зэфи хөртбу, бь нав-дэнг.

Эз шьванбум ль чоле,
Мэ пэз бьрэ ль долге,
Шэвэке ль зозана
Гөр кэтнэ нав бэрана.

Ната мьн кьрэ һэвар,
Гөра шьр чэнд бэран хвар,
У бэг мьнра бу дьжмьн,
Дэ, нэ хвэзъл нале мьн.

Бэг эз авитмэ өрде,
Жьна мьн һатэ орте,
Вэки мьн нэзеринэ,
Жь дэст-ге Ви дэринэ.

Бэг вьр һерса хвэ ракьр,
Qамчие хвэ бь лэз бакьр,
Qиза мьн һат гьрийа,
Диса бэг вэнэчьхийа.

Жьна мьн лачьк вэькьр,
Пешбэри льнге ши кьр:
— Бэсэ эьн бьзеринэ,
Ахьр эм жи мэринэ.

Бэр тэ дькьм тэмэнэ,
Нэктэ, эм гөнэнэ,
Эм дуле мала тэнэ,
Бьбахшинэ гоне мэ.

Бэг дит лачьк бэр пийа
У жь сэр мьн вэчьхийа,
Эьн эз бса кьотам,
Се сэнэта эрде мам.

Гаше эз, қиз, жьна хвэ
Дьлкьл чунэ мала хвэ,
Эм бунэ пос-посидэ,
Бэг жи зэвткьр һэде мэ.

Мьн гэлэк дит щьзарэт
Дэсти кэдхьре мьлэт.
Чэндьк чэнде мина мьн
Кэтьбунэ нале мьн.

Птел да инглаба мэьн,
Азабун зар, мер у жьн,
Ль вэлате Совете
Ньна дэнге мэ зиз те.

ТЭВА ШИРЬН

Мэра тьме тō нэвали,
Wэде хwэда тō динари,
Гэрме дьди ль руе эрде,
Һешин дьки wэтэне де.

Һивйа тэнэ дэште чанди,
Баг у бостан, чйа у бани,
Тэ чарнькал шэмал дайэ,
Бэр тэ Wэтэн гөлвэдайэ.

ЭЗЫМ, ЭЗЫМ

Эз вәрдәке гола шиньм,
Ль бәр аве эз дьминьм,
Эз машоҗа нәму гөла,
Эз дәрмане нәму дьла.
Эз бәдәшым, эз әзизым,
Гөле чйара эз дьлизым,
Ль нав әзмин стәйра гәшым,
Щие әшҗеда эз дьмәшым.
Эзә рәшшым, рәшша мала
Мина Зина Мәме Ала,
Эз тб дьла накәбиньм,
Та әзизе хвә нәвиньм.

ДЬЛЕ МЫН

Дьле мын ва шайэ, гблэш,
Сал у зэман ле бунэ хwэш,
Wэк дьле мэрве хэбаткар
Эw сэрфыйазэ, бэхтэвар.
Һэр кэс иди һаж пе һэйэ—
Бэра дьле мын фьрэйэ,
Навда төнэ мьхэнэти,
Навда төнэ кин, нэмэрди.
Эw нахазэ wan нэйара,
Е кб қэлпын Wiра шарна,
Хирэт жь Wi дэрнае дэр,
Бэр дьжмына эw дькэ шэр.
Эwe һэртъм бьэдьлэ,
Хирэт жь Wi натэмьрэ,
Эw зблмқара накэвинэ,
Эw wanара һэвал нинэ.
Эw бой мьлэта дьхазэ
Әмре әдъл, әмре аза.

ШИРЭТЕ БАВЕ

Иро гэви лавед дэлал
Дьчи ордийа мэ нэлал,
Һэрэ, әмре мьн гэви тэ,
Мерхасбэ бой Вэгәне мэ.

Һэрэ хwэра нав һэвала,
Мэкъшинэ хэм, хийала,
Әскәр мина бәре нинэ,
Мәри мәрйа бьзеринэ.

Һөкөмөтә гала, гөндйанә,
Әскәр тәмам көре ванә,
Һатани кө тө бейи мал,
Дьл-щэгәре тэ бьвә қал.

Һэрэ, көре мьни дәвкән,
Борще тәйә, дәйне Вэгән,
Әз дьхwэзьм сагийа тэ,
Мәнкәм хwэйкә Вэгәне мэ.

БЕ АВ

Бе ав тѳнѳ ѳмър, жийин,
Дѳшт у зозан навнѳ нешин,
Бѳндѳ, хѳйван надѳбрьн,
Ав тѳнѳвѳ, we бѳмърн.

Ль дѳнѳяѳ авѳ қѳнѳят,
ѳw шен дѳкѳ нѳму wѳлат,
Ль кѳдѳре тѳнѳвѳ ав,
Wедѳрѳра дѳвен хѳрав.

Ав хѳбуне дѳкѳ тѳжи,
Дѳнѳя-алѳм бѳ we дѳжи,
Хѳта мѳри сагбѳ дѳне,
Тѳ кѳр нагѳнѳжѳ кѳра we.

КЛАМА ГОВЭНДАЙЭ ТЭЗЭ

Нава мерга у чимана
Кеф у эшца колхозвана,
Эсмэр, созе мьн у тэйэ,
Домам, созе мьн у тэйэ.

Гэр дэра кеф у шабунэ,
Зэвие мэ нешин бунэ,
Эсмэр, созе мьн у тэйэ,
Домам, созе мьн у тэйэ.

Гонд у бажар хэмлине,
Дэшт у зозан гольфинэ,
Эсмэр, созе мьн у тэйэ,
Домам, созе мьн у тэйэ.

Колхозэ шэнэ-шинэ,
Оиз у бук ль вьр тьжинэ,
Эсмэр, созе мьн у тэйэ,
Домам, созе мьн у тэйэ.

Кэчье, тб хвэндкари,
Нав хэвате дэрбдари.

Эсмэр, созе мьн у тэйэ,
Домам, созе мьн у тэйэ.

Тö һивэкэ ру эзмини,
Тö бэдэwa зар ширьни,
Эсмэр, созе мьн у тэйэ,
Домам, созе мьн у тэйэ.

Мьн у тэ һэвра ысэкър,
Соз у ырар мийасэкър,
Эсмэр, созе мьн у тэйэ,
Домам, созе мьн у тэйэ.

Дэwэта мэ һэрдöянэ,
Мэ хwэшбуйэ сал—зэманэ,
Эсмэр, созе мьн у тэйэ,
Домам, созе мьн у тэйэ.

ДЪНІА РОНЬК ШІРЬНЭ

Мэ дитяэ, нэта кале бэр вэфате,
Не чэва дьгэринэ нэму али,
Дьфькьрэ дэрнэца мале тайате,
У эмьр ширьнэ бой ши кали.

Нэта те сэкэта бэр мьрне,
Вэхте нидэ-нида бэднал,
Не чэве вани шохолкьрне,
Дэсте вана нацэтэ жь мал.

Нэта заре дэве ван дьгэрэ,
Дьнйа роньк зэф ширьнэ,
Нахвэзын, кэ кэда ван бадэ нэрэ,
Кэс нахвэзэ дэст же бьрэтінэ.

Дькэвьнэ бэр вэфатбуне,
Дькьн лувин, гази у нэвар,
Дьле ван гэрмэ сэр мале дьне.
Дькэвьнэ бэр кэда хвэйэ кэлал.

Вэхте мэри пак бьэщбинэ,
Хвэра дур у кур бьфькьрэ,
Дьнеда кэд-казанц зэф ширьнэ,
Дьнйа роньк жь гьшка четьрэ.

ШИРӘТЕ ЖИЙИНЕ

Бона жийине лазьмә хәбат,
Һәрке дьхазн код бьвә тьжи
Лазьмә ақьл, фәм у фәрасат,
Тө бьхәбтә у хwәра бьжи.

Тощар нәминә бе хәбат, вала,
Бона жийине лазьмә сьқан,
Пашда нәминә тө жь һәвала,
Мәвә бе хирәт, мәвә сәргьдан.

Хәбат у жийин һәвра бьранә,
Бе хәват мәрвь тьме нәхwәшә,
хәбат шабуна нәму дьланә,
У кефа мәрве хәбате хwәшә.

ШЬВАНЕ КОЛХОЗЕ

Пе бьлура хwә жь даре сэрте
Шьване шаһьл һа дьлилинә,
Дәнг у сәдае хwәш блуре те,
Кәвьр-кочька әw дькәлинә.

Ль чһа, зозана, нав һәwа хwәшда,
Wәхте ледьхә қәйде һерийа
Әw дьбһе чаwа нав һешнаеда
Бәрбь wi дьвә каллина мийа.

Нава гөлада ль сәр канийа
Һәртьм те дәнге бьлура wi низ,
Wәхте ледьхә қәйде әвиние
Бәнгһи дьвьн вьр нәму хорт у қиз.

Шьване шаһьл пез дьчеринә
Нав гөл-сосьна бәр дәве аве,
Пе бьлура хwә һа дьлилинә,
Жь бьлура wi дәнгәки хwәш те.

WЭTЭHНЬ3E HАМУC

Һавале мьн бу эw хорте эгьн,
Мэ тэв шэр дькър пешбэри дьжмьн,
Хорти бэдэwбу у бь хwэ дэнгбеж,
Эw нава шерда эфат бу у пеш.

Мьнэт жь фашиста эwi нэдк'шанд,
Бе сэкьнандьн агър дьрәшанд,
Ширьне мэй к'брд эскәре г'ман,
Дьл-щэгәр әйни ле бунә сьндйан.

Wәхте шэвэдәр ль бәсте вала
Тәмие wi бун ль һәр һәвала:
— Лехьн, бьмьрьн, мәенә рае
Бона намусе, бона азайе.

Һун намуса хwэ т'шар бирнәкьн,
Wэтәне хwэ жь дьжмьн азакьн,
Дә, һун эфатын, һун мернә зорьн,
Бьра жьн, заре wэ qә нәзерьн.

Һун бәр нәйара бькьн щәнг у қал,
У һәвра лехьн һун дәрбед хәдар,

Һәр намуса хwә тьме бирбиньн,
Бона фашиста мьрьне биньн.

Һәмин шәр дькьр мә тьм сәрфьняз,
У дьжмьн бәр мә нәдьбу хьлаз.
Жь мере қочах, жь мере бьлйан
Шерда лазьмә сәрхwәбун, гьман.

Ширьн бир дани һәр дәм нав-намус,
Шер дькьр бәр фашисте әнщуз,
Ордиед мә сор тьм пышта шибун,
Миллион-миллионе мина ши һәбун.

Нәдьтьрсйан хорте мә эгьн
У шәр дькьрьн пешбәри дьжмьн,
Бона намусе у бона wәтән
Wана льда бәр гьлла синг, бәдән.

Чоледа роке ль сәр қәләче,
Бомбәк тәдийа рәх ши хорте че,
Жь бомба дьжмьн, жь бомба хәдар,
Бриндар бу әw хорт, Ширьне дьлбар.

Wәхте әм һатьн у сәр ши щьвйан,
Һе ле дьгәрйа һеди зар-зьман.
У әши диса мәра хәбәрда
У дьлим ль бәр дьле мә дьда:

— Нун бона вәтән хвә қә кәр мәкьн,
Нәта ахрие ньщумкьн, шәркьн,
Кокка фашиста нун бьқәлиньн,
Вана жь вәлет тәв рәқәтиньн.

Бьра хуна вә бьрьжә әрде,
Ле вәтәне хвә мәдьнә хәлқе,
Нурхвәшкьн дьжмьн, әв шөхөл фәрзә,
Паше дәрбазкьн нун әмре тәзә.

Паши ван гьли-готьне дәлал
Ширьне бьра дькьр налә-нал...
Р'өн жь қалбе ви һеди-һеди чу,
Ширьн бой вәтән щида вәфат бу...

Гәләк хорте че бой вәтән щандан,
Мә дьжмьн алткьр шәре гьранда,
Бона мәрвайе, мьләте майин
Мә бь хуна хвә азайи ани.

ӘДЬЛЕ

Әдье, равә, сьвәйә,
Һәвал иди шьвйанә,
Wәхте хәбата тәйә,
Кәму нивйа тә манә.

Әдье раву тьвдир кьр
Тәв һәвала дьли ша,
Әшқе дье we жир кьр,
Бәрбь хәбате әw мәшйа.

Әдья мьн дьмьлмьлә,
Qәт жь хәбате наминә,
Бәр дье мьн әw гөлә,
Борще хwә дьқәдинә.

Әдья мьнә әсмәрә,
Нав хәбате дәрбдарә,
Хәбат бәр we дькәлә,
Әw йәкә әмәкдарә.

Әдья мьн колхозванә,
Хwәйе қәдре зедәйә,
Нав хәбате әйанә,
Хәбат wepa фәйдәйә.

ФЭЦИЕ ТЭЙРА

Готьне Фэци шэвахьрын,
Фьняте ви рон у шаньн,
Гёл у сосьн же дьбарьн,
Бона дьла эв ськ'аньн.

Эз готьне ви бир тиньм,
Готьне ви дор у лальн,
Бь дьл-щэгэр дьнэбиньм,
Бой ви чава к'орд к'обарьм.

ҚИЗКА БӘДӘУ

Әз мотаще тә қәлеме,
Һе бьхунә тә ве дәме,
Гәлтәринга мьнә чәврәш,
Әз қәрбана рожа та хвәш.

Пешйа тәйә әмре ширьн,
Тә әүләда мьләте мьнә,
Тә һоринга нәсьд-щәмал,
Хвәра һинбә бь дьл у шан.

Дьле мьнда зәф ширьни,
Вәкә һива ру әзмани,
Вәтәне мә тер у тьжи,
Аза хвәра навда бьжи.

МЫН КӨР'АПЕ ХВЭ НЭСТЭНД

Әли хортәки баши дәлалә,
Бь хвә кбрапе мьни кәлалә,
Де-баве дькьрн тьм хьлеләти,
У дьхвәстьн, кө мьн бьднә Әли.
Мьн гьли бьһистьн у әз гьрйам,
Чум у сәр де у баведа қарйам,
— Бьтәркиньн ви шьхөле сосрәти,
Әли бьрайә, әз нахвәзьм ви.
У мә шире дйа һәвдә метийә,
Йа мә кө һәйә хушк-бьратийә,
У маләкеда әм мәзьнбунә,
Бәреда һәвра хушк-бьра бунә.
Дайка мьн к'офи кьрьбу қот,
Шәв-ро ль бәр мьн әве ва дьгот:
— Лао, тө вәрә Әли бьстинә,
Сәр кәд, ава мә вәрә бьминә.
Әз у баве тә ида кал-пирьн,
Әмә бе көрн у бе тьвдирьн,
Вәрә тө мәкә шөхөле қафсар.
У һуне мәра бьвьнә сьтар.
Кәд у ава мә тәшар дәрмәдьн,
Дәст хәлқева тәшар бәрмәдьн.

Де мина пирәкә куп сар,
Әүе әз кәрмә ча гөрәкә һар.
Зәф жи кө Әли йәки дәләлә,
Ахыр кәрапә, бьре нәләлә,
Әлине кәрап жи дьлсах ами-там,
Нәдхвәст тыште қылер у нәрам.
Мьн дит, пир Қәмо роке һатә мал,
Гьран руньшт шәм баве мьни кал,
Жера хәбәрда бь шуре ширәте:
— Жь дәст бәрмәдьн һун ве хирәте,
Әли хортәки зәфи дәләлә,
Әү көре бьре тәйн нәләлә,
Р'абә дәстпекә шөхөле руспити
Сөрме әсәйн тө бьдә Әли.
Тө ақыле хвә пак быщвине,
Тыштәки гөнә вьра тәнинә,
Мьн Әли иди пак ширәткьрйә,
У әү шөхөл мьн зуда дузкьрйә.
Әва шөхөле бәхт у мьразә,
Ле әүләда тә Әли нахвазә.
Әз рабум бь һерс у мьн готә пир:
— Зу жь вьр рәдвә, к'опәке қир-сир,
Дә, тө быщәмә, нәпаке бьрчи,
Чьра қиза хвә тө қә нади ви,
Бәрбь мала хвә пир бь ләз рәви,
У жь ве роже мьн руе ви нәдит.
Әз у Әлине кәрапә дәләлә
Һәвра ман чаҗа хушк-бьре нәләлә.

БЫНДАРУК ЛЬ ЗОЗАНА

Бындэруке ль зозана
Шие эрше, бук-қизанә,
Қиз у буке колхозвана
Рожа хwәра эшқ у шанә.

Эшқ у к'ефа бындарука
Дьк'эвә дьле мэзын, чука,
Те хөлэхдла аве бәләкйа,
Мьнбәт дьк'эвә дьле қиз-бука.

Нава гөла, сәр канийа,
Бь к'еф у эшқ, бь стьрана
Тәв дьмәшын у дьк'әннь,
Дькьн кәнәк-лақьрдийа.

Қиз у буке мә дәстнәнә
Ль бындаруке һәв гьртнәнә,
Wәхте мәрыв мезә дькьн,
Гөл у гиһа тәв дьк'әннь.

КЪЗКЪРЪНА ХОРТ

— Жь тэ къздыкъм шэкэ роже,
Тэ эз кърьмэ дэве доже,
Дэуца ниве тэ шэуф дайэ,
Мина былбыл пэршаз дайэ.

Зэряа мьнэ қамат рэнгин,
Норйа бэдэу, тэ гёла бин,
Шэкэ шэкър бой мьн ширьн,
Тэ дьле мьн кърьэ бьрин.

Нав хэунеда тэ дьвиньм,
Дэст гэрдэна зэр шэртиньм,
Бь хэуне шэва нэвьмэ гёман,
Бэдэша мьн, эз бь қорбан.

Сэуда жь сэре мьн дьфьрэ,
Әрд у әзман тэв дөхөрэ,
Зува сэр тэ эз бэнгимэ,
Бей ноба тэ эз мьримэ.

ЛАНДЬКОК

(бона кбра)

Ло, ло, кбро, мэзынба,
Хвэндьна бьльнд хинба,
Хвэяе наве қадимба.

Көре мне бьлянба,
Хвэяе қэдьре гьранба,
Ве нэму гьляа заньба.

Ло, ло, кбро, тө мери,
Мэзынби шэка шери,
Хвэра бьви сэршери.

Ло, ло, кбро, мэзынби,
Те мэктабеда хинби,
Ль дэрэща пешьнби.

Ло, ло, кбро, мэзынби,
Сэдьре Совета гондби,
Хвэяе қэдьре бьльндби.

Коро, тae гeнeйи,
Ширьне дьле дейи,
Qодуме чoкe бaвeйи.

Лo, лo, кopo, aцълбa,
Xвapa бь эшq у дьлбa,
Дe-бaвe xвapa гoлбa.

Кopе мьн мьлкe мaлe,
We мaзынбa сал-салe,
Kомaкe бьдa бaвe.

Institut kurde de Paris

ЛАНДЬКОК

(бона қиза)

Қиза мьнә чучькә,
Гори чурә, қичькә,
Сәр әниедә тунщькә.

Ле, ле, қизе, қизе, щане,
Көлилка Ахмьхане,
Сосьна тәв рьнане.

Ле, ле, қизе, горзәре,
Вәрә һәрьнә бедәре,
Бьра бина тә дәре.

Ле, ле, қизе, тәрлане,
Кәскәсора баране,
Дайик тәра қөрбане.

Ле, ле, қизе, азайи,
Тө гөла нав рэзайи,
Дәләлйа де-бавайи.

·Quizьк quizа к'орданэ,
·Баве we баш шьванэ,
·Дайка we колхозванэ.

·Мьразе дьла бунэ,
·Мэктэб гонда сазбунэ,
·Quizа мьне бьхунэ.

·Quizа мьнэ ширьнэ,
·Калке weйа Ленинэ,
·Эw нав дьне дьминэ.

Institut kurde de Paris

ЫНБУНА ФЭЦИ ДЬ КӨЩРЕДА

Әз Һинбум дь көщреда,
Нав бажаре Щьзирада,
Һәр қақыщим әльми һьлда.

Мьн гһһ нәдыда мале дьне,
Әшқа мьн бу сәр һинбуне,
Ахрие бь we бумә хьне.

Бь we хьне бумә тәрбәт,
Мьн хwәра һьлдан гьлие ширәт,
Әwьн иро мьнра зәйнәт.

Зәйнәт әwә жь занине,
Чава дәрман бьди сәр бьрине,
Әфу бьви жь гьри у шине.

Әз һин дьбум сәр нетәке,
Бона әсьл мәтрәбәке,
Ль тайате куур хәмәке.

Вэхте кѳ бе вѳде гѳла,
Ве эйанбѳ мире дѳла,
Ле кѳс нѳзанѳ дѳ хана кѳеда.

Эз мѳжулбум эгешѳ сал,
Бѳ хинбуне нѳвум бѳтал,
Вѳдѳ дѳхат нѳдѳда мѳщал.

Занин лазьмѳ жѳ керара,
Эв хвѳш мѳлкѳ щамерара,
Эв эфѳрийѳ хѳр кѳсира.

Institut kurde de Paris

ХЭҮНА ФЭҮИЕ ТЭЙРА

— Мын Дилбэрэк дит хэүнеда,
Wэкэ хорикэ щэбреда,
Әwe даг ль дьле мын да.

Сэре даг ль дьл дьчу хар,
Дэма дькым гази, һәвар,
Әз дин бумә. әwtгэр йәк шар.

Хэүна мын ди ль хэүнеда
Әз мэтэл бум we дәмеда,
Әw хорикэ нав щьнәтеда.

Дилбэр мын ди нав хэүна рож,
Ль дора мын дьняа бу дож,
Дьле мын бу кәла һewож.

Хэүна мын ди ль дәве бәре,
Дилбэр һорйа дәр бьһаре,
Көсьл щәмал ль сэре даре.

Әз гиробум we хэүнеда,
Дәwрәмиш бум we дәмеда
Нав дьле мын тирәк леда.

Әве хәwне әз кәландьм,
Кьрмә хәйат, нәқәтандьм,
Wәлат-wәлат әз гәрандьм.

Йа хәwнеда мьн шьванди
Мина хорйа дькәванди,
Әмре хwәш жь мьн зеранди.

Wәхте кә бе сәкәт у дәм,
We жь дьла дәрен кәл у хәм,
Әвинтне дьла навнә бәрһам.

Хәwна мьн ди ль шькәвте,
Wәрьн щинаре һещәте,
Иро қәwи гьрие мьн те.

Institut kurde de Paris

ДИЛБЭРА ФЭЦИ

Вэй, хоринга сурэт гошэ,
Чэве бэлэк вэкэ рожэ,
Бэсэ әмре мьн быһевожэ,
Әз моташе бәжна тәмэ.

Ль бәжна тә мамә тьма,
Жь кәрба кәйям чаҫа шыма,
Әмре пьр чу, е һьндьк ма,
Әз моташе бәжна тәмэ.

Вэй, Дилбәра гәрдән гази,
Ль әнйа кәвәр зерә қази,
Бой тә дькьм һәвар, гази,
Әз моташе бәжна тәмэ.

Вэй, хоринга ль тайате,
Вэй, манбуба дьле мьн кәте,
Вэкэ бина кә жь рөн те,
Әз моташе бәжна тәмэ.

Вэй, Дилбәра қәтбе дьне,
Сурәте сор хал кәтьне,

Эз кэтьмэ кале мьрьне,
Эз моташе бэжна тэмэ.

Вэй, Дилбэра деме гбли,
Мина хорйа дьмьлмьли,
Эз машоде тэ ши дьли,
Эз моташе бэжна тэмэ.

Вэй, Дилбэра бэжын зьрави,
Вэй, назька сор гблани,
Һэбэ ль Фэдне Тэйра шаби,
Эз моташе бэжна тэмэ.

Вэй, Дилбэра қамат тэмам,
Дь нэвседа һивйа тэ мам,
Һа дэрбазбун вэдэ у қам,
Эз моташе бэжна тэмэ.

Вэй, Дилбэра рэнг сьвнани,
Вэкэ һива ру эзмани,
Шэwде дьди чйа у бани,
Эз моташе бэжна тэмэ.

ДИЛБЭР

Гэй, Дилбэра баг у рэза,
Вэй, назька банг у қэза,
Севе хэлат вэде гэза,
Веран эзьм, малым хьрав.

Гэй, Дилбэра қотфе зэмин,
Вэй шэмала ль ру эзмин,
Гэр бона тэ эз бумэ дин,
Веран эзьм, малым хьрав.

Гэй, Дилбэра вэкъле зэри,
Вэй, назька дем қъмэри,
Жь фьнд, фаноса бэшэри,
Веран эзьм, малым хьрав.

Гэй, Дилбэра гэрдан лэтиф,
Вэй, назька қамат элиф,
Қамат жь рьнана хэлиф,
Веран эзьм, малым хьрав.

Гэй, Дилбэра гэрдан сушаш,
Вэй, назька сурэт ды пач,

Qамат ль сери рькана таш,
Веран эьм, мальм хьрав.

Һэй, Дилбэра гэрдэн зьрав,
Вэй, назька шевед гөлав,
Роуж у нив вэкэ кэрдө чэв,
Веран эьм, мальм хьрав.

Чэвед тэ рэш, вэкэ мэстэ,
Әв назька гөлав дэстэ,
Һевшандйэ бой мьн қэстэ,
Веран эьм, мальм хьрав.

Һэй, һоринга шэнг-шэпал,
Ль дьле мьн да мьсрики жар,
Жь һэвала кьрмэ әвгар,
Веран эьм, мальм хьрав.

Бе эшқ кьрм зьлфед дьзэр,
Бьскед сьвнан, деме қьмэр,
Дахьм сэрда көлед кэсэр,
Веран эьм, мальм хьрав.

Һэй, Дилбэра бэдэн тэне,
Вэй, назька бэр бэдэне,
Бь дьле шэват кэтьмэ хэме,
Веран эьм, мальм хьрав.

Һэй, Дилбәра әсьле дь хас,
Вәй, назька бәдән қәфәс,
Тәнгәзарьм бона тә әз,
Веран әзьм, мальм хьрав.

Һэй, Дилбәра қамат нари,
Дәв дьк'анә, дөр же бари,
Кьрмә әштәр бәндәшари,
Веран әзьм, мальм хьрав.

Һоринга бькьре тәрбәте,
Машоде баге щьнәте,
Сәбьр ськ'ан бей тә нә те,
Веран әзьм, мальм хьрав.

Бь қаме пәрйа дьшьвиньм,
Хәвне шәва әз дьвиньм,
Дәст гәрдәна зәр вәртиньм,
Веран әзьм, мальм хьрав.

Жь әвиние бе к'ар бумә,
Жь занние әшгар бумә,
Тайатеда әз кал бумә,
Веран әзьм, мальм хьрав.

Һэй, Дилбәра назьк, шәмал,
Вәй, һоринга мьк'обәт ль бал,
Тә һив у рож кьрә бәтал,
Веран әзьм, мальм хьрав.

Бе ашқ кърм деме гӧли,
Дэв-дъране тэв шэкъри,
- Қамате хорйа пӕрдэкъри,
Веран эзъм, малъм хърав.

Веран бумэ у хърав мал,
Жь эвиние бумэ бӕднал,
Вӕкэ зӧлма ши мире нар,
Веран эзъм, малъм хърав.

Institut kurde de Paris

МИР У ФЭЦИЕ ТЭЙРА.

Тө мирэки ль һьдрәте,
Ньзани хвэндьне, хәте,
Бьгрә қәдре щьмаәте.

Һәр щьмаәте нәзеринә,
Кәта тә те бьдәбьринә,
Мьсафьра нә эшинә.

Сәда жь тә мире зәшал,
We дәрбазбьн һәйоқ у сал,
Тө жи ль дьне нави сьгар.

Эва дьнйа хана гьжи,
Дәстәк дьмьрә, дәстәк дьжи,
Дәстәк терә, дәстәк бьрчи.

Ақьл-сәwда быщьвинә,
Дьнйа мьлкә кәси нинә,
Һәр тәра жи әw наминә.

Тө мәрики әламәти,
Кәwсәрәки бе тәрбәти,
Гьлйа наки бь щьмаәти.

БЪЗАНБЫН КӘҘАЛЕ ДЪНЕ

Р'ожәке тәв рожанә,
Бйә щәнг-қалә гьранә,
Һатйә сәр Фәқиә Тәйранә,
Бъзанбын кәҘалә дъне.

Мире дәҘләте дьшинә,
Фәқиә Тәйра дьгьрә тинә,
Бе суц әҘи дьзеринә,
Бъзанбын кәҘалә дъне.

Го:—Фәқи, тә әнк'ари,
Бәр һөкөме мьн фәрҘари,
Әзе тә бавежмә кәҘса тәри,
Бъзанбын кәҘалә дъне.

Әз мирьм, -дәст мьнда Щьзир,
Тә бәләнгазәки гәлә һесир,
Дьрәви жь бәр һөкөме мир,
Бъзанбын кәҘалә дъне.

КәҘса мьн Ҙәкә мьнарә,
Әзе тә Ҙеда бькьм харә.

Бъмри бе гази, бе нәшарә,
Бъзанбын нәшале дьне.

Тә шәрә сәр мьсьлнәте,
Нәкә гәра ве щьмаәте,
Әзе тәра бькьм пьр хьзмәте,
Бъзанбын нәшале дьне.

Дәст бавежә һәқиқәтиә,
Шәрә сәр анина фәқиғиә,
Нәфькьрә бона қулғиә,
Бъзанбын нәшале дьне.

Бькә шәхәле хвәденәсиә,
Тә қәт нәкәви тәнгәсиә,
Әз жи ль тә биньм нәшәсиә,
Бъзанбын нәшале дьне.

— һәр тә мәрики бе щьбләт,
Гьлиә тә нәкьм тәхсиләт,
Ле мирғи нәвә бе щьмаәт,
Бъзанбын нәшале дьне.

Дьхшәзъм ве нәвса бе гәман
Бе суц руним, бе хәбәрдан,
Қәт бе щьмаәт нәвә диған,
Бъзанбын нәшале дьне.

Дишан кѵ бѵвѵ бе щьмаѳт,
Эш тѳшвѳти тѳме бе эмѳк,
Жь we рѳт нае тѵ лѳзѳт,
Бѵзанбѵн нѳшале дѵне.

Кѳта шенбѳ тѳвѳка дѵне,
Тѵщар щьмаѳт нае биркѳрьне,
Бѵ щьмаѳте дѵнѳа нѳтѳѳ секѳне,
Бѵзанбѵн нѳшале дѵне.

Мир раву жь дишане,
Фѳрне Тѳйра да кѳтане,
Мѵле ши гѳртѵн, авитнѳ зиндане,
Бѵзанбѵн нѳшале дѵне.

Фѳрн нѳвседа нѳдирѳ,
Ма бе гѳман, бе тѳвдирѳ,
Тѳда бу жар у сефилѳ,
Бѵзанбѵн нѳшале дѵне.

Эва бѳйтѳкѳ тѳмамѳ,
Гѳтѳѳ Фѳрне ами-тамѳ,
Нѳ лѳзьми мѳрне хамѳ,
Бѵзанбѵн нѳшале дѵне.

НЭВСЕДА...

Ах, Дилбэра мьнэ дэлал,
Вах, мьнөбөтэ мьнэ ль бал,
Дьле мьн бу бьрина хэдар.

Дьле бь даг дькэүгьрэ,
Чава дькьм насэбьрэ,
Гэло кэнге бьэдьлэ?

Һэбэ бае дьла бьлилинэ,
Һэвс у зиндана шэлгэринэ,
Мьразе эвинья бьрэдинэ.

Дэма кё дькьм гази, һэвар
Дьл у шэгэр тэв дьвьн қал,
Диса нобба дьла навэ бэтал.

Һэй, Дилбэра мьнэ һори,
Шэгэр мьн бу кэр бь кэри,
Кэта кэнге эз бе сэри?

Нэ жь ахэ, нэ жь бэрэ,
Мьнөбөтэ дьле мьн Дилбэрэ,
Дьл бьринэ, кэш ль сэрэ.

Дьдахьвэ жь кэзэве
Дь нэвседа we хэзэве,
Гэло нэвэ жь нэвсе дэре?

Әw Дилбэра жь әрше фэлэк
Тэнгэзарэ нһа гэлэк,
Һесьра тинэ жь чэве бэлэк.

Әw һоринга һористане,
Әw шарура шарстане,
Wэкэ гөла гөлстане.

Чэве we рэш Wэкэ мәстһн,
Һори-пәри бэр дадьWэстһн,
Мир, һакһм ле дькһн қэстһн.

Дь зиндане, ве нэвседа,
Шэв гиromэ нав хэwнеда,
Тэнгэзарһм we нэйреда.

Бой Дилбэра шэнгэ-шәпал
Әз жь әльмие бумэ әWгар
Нэвса мирда сефил у жар.

Һэре, Дилбэр, щане, Дилбэр,
Чэве тэ рэшһн, синги мәрмәр,
Әз бей тэ бумэ сәWдасәр.

Ната к'энге ве щэбрэда,
Мина Ус'ьв дь нэвседа,
Эз б'ьминьм нав з'олмеда.

Эве з'олме ль м'ьн зорк'ьр,
Хэм-хийале д'ьла п'ьрк'ьр,
Д'ьле аг'ьр тэ'ьра г'ьрк'ьр.

Вэ'кэ аг'ьре сел ль сэр
Д'ь нэвса мире бе мэфэр
Эз д'ьзер'ьм б'ь сэр'ансэр.

Эз фэ'дире бэлэнгаз,
Бе суци у бе б'ьн'ьас,
Ж'ь дэсте мира нав'ьм х'ьлаз..

На нэвседа, на нэвседа,
Гэлэ бэнде мина м'ьн теда,
Д'ьшэ'ь'ьт'ьм ве з'олмеда.

АЙ, ФЭЦИО

Ай, Фэцио, дьлбаро,
Нав тайате гьлбаро,
Бэр мира тэнгэзаро,
Фэлэк мьнра надуминэ.

Ай, Фэцио, нурино,
Нэр нэwще пьрса нино,
Хwэйе олме ширьно,
Фэлэк мьнра надуминэ.

Ай, Фэцио, тьвдиро,
Хwэйе занина жиро,
Бэлэнгазе дэст миро,
Фэлэк мьнра надуминэ.

Ай, Фэцио, сефил, жаро,
Нэвса мирада динаро,
Ть бе сущи, бе хэбэро,
Фэлэк мьнра надуминэ.

Ай, Фэцио, сэргьдано,
Бэр хэзэва мирано,

Малык ль мира шерано,
Фэлэк мьнра надуминэ.

Ай, Фэдио, сэрбэсто,
Кагэз қәлем да дәсто,
Мир жь тэ чь дьхвэсто,
Фэлэк мьнра надуминэ.

Ай, Фэдио, мал шерано,
Кәти нэвса мирано,
Бе хвэйи, бе хөдано...
Фэлэк мьнра надуминэ.

Ай, Фэдио, тэнгэзаро,
Жь дэрд-көла бьнэло,
Һәр бир бинэ жьн у заро,
Фэлэк мьнра надуминэ.

БЪРА БЪНАТА

Бъра бѣната қасѣде чѣанѣ,
Тѣв мѣн бѣкѣра хѣбѣрданѣ,
Ка налѣ Дилбѣре чашанѣ?

Хвѣзи дѣре нѣвсѣ вѣбуйа,
Дѣст қѣшазада ѣфу нѣбуйа,
Мѣрѣма дѣлѣ ве сафибуйа.

Бъра қасѣд мѣзѣкѣра,
Дѣре нѣвсѣ хвѣ вѣкѣра,
Ѵз ѣфукѣрама жѣ ван дѣра.

Бъра қасѣд бѣната ве нѣдирѣ,
Шѣрит бавита нѣвса бирѣ,
Ѵз мѣфу кѣрама жѣ ве қирѣ.

Бѣната қасѣде ширѣн мѣсти,
Кѣлит мѣфтѣ бѣда дѣсти,
Дѣре нѣвсѣ бѣкѣра қѣсти.

Хвѣзи тофанѣ бѣлиланда,
Мѣзила дѣреж бѣқѣданда,
Нѣвс ѣ зиндан вѣлгѣранда.

Мәфукърана гъртиә нәвса,
Паккърына сәре сәр бәлгйа,
Азакърына нәвсе тәнгйа.

Кәвса мира гәл хәдарә,
Чар-чарнькал нобәдарә,
Теда гьртйә бәнде жарә.

Бәндә теда бе қәйасьн,
Дәпа бе сушьн, бе бьнйасьн,
Гәләк кәсиве бәләнгазьн.

Әш бәнде теда гьртинә,
Гәр бе сущә, бе гьлинә,
Әшан һаж тыштәки нинә.

Әз дьле қәшин накьмә хәмә,
Гьртьн мерара лазьмә,
Кә щәгәр ие бьвә қальмә.

ШӘВ ЛЬ ЧҢА

ЧҢае бе кәс, сәбър ськан,
Ишәв әзъм ль тә меван
Жь дәсте мире бе гѳман.

Әз мьсафьрм сәре рҢа,
Дурьм жь гѳнд у авайа,
Иро қәсьдимә ль ван щҢа.

ЧҢае бьльнд әш дьсьтьрҢн,
Жь щинаре хьрав әш четьрҢн,
Бәндә гәләк пе дьдәбьрҢн.

Гәло һәвә, мьн бьнәвини,
Вәкә мира мьн нәзерини,
Ишәв тәне мьн бьдәбрини.

Шәве паиза канунинә,
Ба, баран тәв дьлилинә,
Һәвә Дилбәр кәле мьн бьвинә?

Кәле шәва һәр ишәвин,
Әше әз кьрмә әштәр дин,
Тәв кѳл, кәсәр дьле бьрин.

Чйае бълнди бе кэс,
Ишэв ль тэ мэваньм эз,
Бэхте мьнра нэвэ қэрэз.

Эз Фэқимэ, Фэқиэ Тэйра,
Решитиэ дькьм кэму дэра,
Дьле мьн тьжи бь дэрд бэла.

Эз жь дэсти ви мире кал
Ль чйа, банйа бумэ әвгар,
Кэта бьлилинэ бае шэмал.

Institut kurde de Paris

ДЬЛО

Дьло, рабэ, дьло, рабэ,
Бэсэ хэва ширьн шабэ,
Хэва гэлэк пьр эзабэ.

Хэва к'е те ль сэр селе,
Ль бьн селе хэва к'е те,
Фэлэк чэрхэ, эщэл пэй те.

Дьло, равэ жь ве лэwме,
Тö ль нэвсе бькэ тэме,
Нэчэ незикн жьна қawме.

Һэре, дьло, тэйре бе щн,
Һэр пэй жьна бь мер нэчи,
Гэлэ мэри чунэ эw щн.

Малхьраво, тэйре һэва,
Қэт нэфьрэ баднһэва,
Хwэ нэкэ нав тэриe шэва.

Дьло, бэсэ бькэ һэвар,
Тö хwэ нэкэ бе щн, бе war,
Пэй һэвала нэвэ эwгар.

Һәре, дьло, тәйре бази,
Бадиһәва нәкә гази,
Жь мьн фәқири чь дьхвәзи?

Һәре дьло, тә фәқәти,
Мина мәсики демекәти,
Нәкьшбуйи жь һәрәкәти.

Дьло, бәсә бьлилинә
Сәбьр бина хвә бьстинә,
әрә Фәқи нәэшинә.

Institut kurde de Paris

БЪЛБЪЛ

Вэй, былбьло, тө хвэйгөли,
Нав гөлада эшq у дьли,
Ле чьра зэф дьфькьри.

Хвэрэ кэфкэ, бьлилинэ,
Хвэ нав гөлада бьнэжинэ,
Лэзэте жь әмре хвэ бьвинэ.

Вэй, былбьло, кэвте рэнги,
Дьвэк тө жи буйи бэнги,
Хвэш бьстре бе ви дэнги.

Вэй, былбьло, тэнгэзаро,
Нава гөле хьртэ-хало,
Тә нә газйә, нә һәваро.

Тө былбьле мьни қази,
Гәрваз дьди һәр авази,
Бь сәвта ширьн дьки гази.

Гөла спийә, сор у зәре,
Бьлбьлра бежә ве хәбәре:
— Қә ньзани щие Дилбәре?

ДАРА ТЭК

Һәре, дара мьнә мәзи,
Бе бәлг майи, рут у тәзи,
Чьра мьразе хвә нахази?

Тө дара мьнә тәрә щан,
Иро эзьм ль тә меван,
Ль рйа хвә бумә сергьдан.

Тө жи мина Фәқиә Тәйра
Чьра тәк буй жь һәвала,
Һешинбуйи дәв нәвала?

Дара мьнә жь дара дәр,
Дө тәйра данйә ль сәр—
Эзьм у Дилбәра қәмәр.

Чьра Һса жь даран дәри,
Мина Фәқи сәвдасәри,
Жь бәлг гөла нахәмьли?

Дара мьнә бек'ар мәда,
Жь тә нае дәнг у сәда,
Заһа буй дь әмре хвәда.

А В

Һәре аве, һәре аве,
Вәрәд дьди шәвҗа төве,
Кәра дьки ве тәбе?

Qә кә тәра мьсләт кьр,
Ки пехәмбәри сәал тә кьр,
Кә тәра нета дьла вәкьр?

Һәре аве, дә зу бьбәз,
Һивийа тәнә қһийат у рәз,
Кәсәк тәра навә қәрәз.

Дьвәк рйа хвә тә ньзани,
Бәр тә тәнә чйа у бани,
Ми́на мьн нави сәргьдани.

Чаҗа чебунә әрд, әзман,
Дәрбазбунә гәлә зәман,
Тә дькьши бе зар, зьман.

Һәре аве, ава дәләл,
Тә кәскира нави һәвал,
Хәбәр нади чь буйә нәвал?

Гел вэдьди ль сэр пела,
Һерс дьк'эви мина шера,
Ве зэмәте дьки жь к'ера?

Һәре аве, Һса ләзи,
Бәрбь нета хвэ дьбәзи,
Шәвата тә сэр, Һса эз жи.

Һәр дьк'ыши, дьлилини,
Бәр, сәфина һәр дьвини,
Мәзила хвэ дьрәдини.

Дьле мьни коли кован,
Әз к'әтьмә чол-бәсте һан,
Хьрав эзьм, малым Һеран.

ҚОЛЫҢ

Wә лъ нәwа-гьртйә рәфә,
Пәрwаз дьдън қәлфә-қәлфә,
P'у әзмана нәв дьгәрън,
Паше мәрәба хwә вәдьгәрън.

Һун азанә, һәр бе қәрәз,
Нета һун сәр, оса жи әз,
Бь дьле әшқ дькьн парwаз,
Дәнге ширьн һәр газә-газ.

Һун жи мина Фәқиә Тәйра
Дьгәрън лъ wәлата, нәму щийа,
Әзе лъ wәкьм чәнд тәмийа,
Һун бьгәрън қәдре Фәқиә Тәйра.

Хwәш те әw дәнге wәйи зиз,
Һун қөлынге мьнә әзиз,
Мьнра биньн пьрса әзиз,
Wә нәдийә Дилбәра қиз?

Дә бьстрен, нәвра шабьн,
Гедуке бьльндда харбьн,

Һәр Фәдие Тәйра гөһдарбын,
Һәр һәспе мьнбәте сйар бын.

Дә һа шабья, бьқириньн,
Тәмие мьн дан, бьқәдиньн,
Фәдие Тәйра һәр бир биньн,
Дьвәк Дилбәре бьвиньн.

Хвәзи бь вә азабуне,
Сәйран дькьн ль ру дьне,
Накәвьнә кале мьрьне,
Бь нет, мәрәма дьвнә хьне.

Хвә нәһельн бе сәрқари,
Дьһеурьн дәште хали,
Хвә ньшйарбын кәму али,
Вәки нәвнә бе пәргали,

Һун пәр-баска дьнәжиньн,
Кәму вәлата дьвиньн,
Әвиние хвә хвәра тиньн,
Хәме дьла дьрәвиньн.

ЭВИНТИ

Эз гэрнам шэлэ-шэлэ,
Мын ль нэвда тэмам тайат,
Хэве шэва мын бунэ қат.

Эвини бэнда дьзеринэ,
Ль чйа у банйа дьвэ-тинэ,
Мьлка жь мала дьқэтинэ.

Сэд сали жи кб бьви кал,
Диса эвини навэ бэтал,
Те бир бини дьле хомал.

Эвиние дьла тэнгэзарьн,
Гэлэ эшқьн, гэл хэдарьн,
Нете шэлэб же дьбарьн.

Жь чэтнайе нафькьрьн,
Шур бь дэве хвэ дьгьрьн,
Жь дэрде дьла гэл дьмьрьн.

Бона эвинья хомал
Мын тэрьканд мал-нал,
Сэр эвинне бумэ бэтал.

Эвинтяа бь дьлэ щан
Дьлада дьвэ хэме гьран,
Чава Дилбэр Фэрие Тэйран.

Institut kurde de Paris

БИРАНИНА ДЬНЕ

Ах, чйа, вэх, бани у чйа,
Ль вэ к'эт льнге Фэдие Тэйра,
Фэди гэлэки ль вэ гэрйа...

Нэма зьнар, нэма бэдэн,
Фэдие Тэйра бэр бу рэбэн,
Мэде мэлул, дэве бекэн.

Ль чйа у гедукэ бекэс
Ши нэма ле гэрйам эз,
Бь шохёле мэрэм, нета фэрз.

Ль чйае бьльнд, щие бе гёман,
Шкэвте тэрида бумэ меван,
Эз гэлэки бум сэргьдан.

Сэргьданэки тэнгэзар,
Чйа у банйада дьчум хар,
Гэлэки бумэ бе пэргал.

Ах, чйа, вэх, бани у чйа,
Ль вэ к'эт льнге Фэдие Тэйра,
Фэдие Тэйра ль вэ гэрйа.

ЗАНИН

Һәспе занине снарбын,
Һун дьнеда әҠгар набьн,
Ахри-сонги һуне калбын.

Занин һәйә һәр бәра күр,
Бәндә пе we дьвә мьжул,
Мәйара дьвә мьлкә мәшур.

Занин мьлкә Сәлемани,
Хәэзи ль wi, е дәст ани,
ӘҠ қәт навә гошмани.

Бь занине бьвнә хьне,
Әшқ-нәшаса хәә бьдьне,
Әмьр әҠә ль ру дьне.

Һәр щәфае пьр бьвиньн,
Дәст занине нәкшиньн,
Һуне ахрйа баш бьвиньн.

СЕ РОЖЕ ДЪНЙАЕ

Буйин, зэwаш у мърн
Һәрсек жи дьсешрн,
Жь әмре бәнда дадьбрьн.

Әw рожана әрһәдәнә,
Тьме ль сәре бәндәнә,
К'и wәхт һәвә дора wанә.

Бәндә кә тьвқи ль ру дьне,
We бьвинә рожа мърне,
Шамери нае ондакърне.

Зәwаш дьнеда мьразә,
Тәвда әшқә, к'еф у сазә,
Бәндә кәму we дьхwәзә.

Щарана жи дьтәрьбә,
Сәро-бьни һәвдә дьвә,
Кәс ньзанә we чаwабә?

Һәрсе роже навә нишан,
Бь wан дәрбаз дькә исан,
Ле кәс ньзанә ахрйа wан.

Буйна мэрйа чэвронкайя,
Зэwаша мэрйа эшq-шайя,
Мьрьна мэрйа шин-гьрийя.

Wэхте мьрьн hatэ доре,
Ha газикэ йэке жоре,
Мэрьв мале дьне навэ горе.

Әw һәрсе роже әдьлинә,
Һәр кәс wана дьвинә,
Ахрйа хwә дьщербинә.

Institut kurde de Paris

ӘВД

Әвде сәррәш гәл гөнәнә,
Р'астә, нәму әм бәндәнә,
Ле е қултиеда шәрпәзәнә.

Навнә бәнде бе сьтар,
Гөнә биньн ль хәлқе жар,
Дьнеда қәнщи навә бәтал.

Ль ве тайата мәшур,
Ғәнә бәндә гәлә мәлул,
Ғьнәк дьхәи, Ғьнәк жи дур.

Кәс ль вана пайнә гөнә,
Нәхвәидинә, занин төнә,
Нә ль ван вәрә, нә жи бьнә.

Мир у зәрба дәст пекьрнә,
Әвд жь әвда щьне кьрнә,
Фьрқайи навда чекьрнә.

Әгәр мирьн, әш бьзаньн,
Әвде мәрум гьр нәзаньн,
Дәсти вана әвд хьзаньн.

Wəxte бае бəхта бьлилинə,
We мəзилə хwə бьрəдинə,
Əвде мьразе хwə бьвинə.

Əвде сəррəш əw бе мурьн,
Һəр бе изьн, бе дəстурьн,
Жь занине гəлə дурьн.

Ль бəр дəсте мир-накьма,
Əвд машианə мина шьма,
Дəпə жь дəст рəндахе рьма.

Wəxte гəман бьсєwринə,
We бае əдлайе бьлилинə,
Зьнщира зəлме бьрəтинə.

Institut kurde de Paris

ДЪНЙА

Эва дьняя ханманэ,
Бэндэ навда һэр меванэ,
Кар у қазанц пеше ванэ.

Эва дьняя хана тьжи,
Бэндэ нава веда дьжи,
Дэстэк терэ йэкэ бьрчи.

Эва дьняя шәнәшинэ,
Дэстэк зера дьщвинэ,
Тера һаж бьрчийа нинэ.

Эва дьняя хана сэр ре,
Бэндэ терэ жь хвәлие,
Дэстэк дьчә, дәстэк жи те.

Дьняя шенә һэр мерара,
Әв хвәш мьлкә һэр шерара,
Нә бьнәйә бе керара.

Дьняя сьнәйә, дув ль сэрә,
Ки же бьхвә пехәмбәрә,
Дэстэк навда дәрә-дәрә.

Wə дъвем: дьнеда мербын,
Дэст пешэра wəkə шербын,
Нэ мьсафьре бе сьхбирбын.

Нэ мьсафьре бь сьхбирэт,
Ақьл жь wəра тэхсирэт,
Һэр бэрнэдын дәсте хирэт.

Чйа у бани рөк'өнинэ,
Бэр, сәфинэ әфьринэ,
Бэндә рөкбәр сөwринэ.

Әва дьня хана кьбир,
Гэлә рабун һакьм у мир,
Wана жи нәкьрын тьвдир.

Әва дьня һэр баwэрә,
Парәк әрдә, дө пар бәрә,
Навда дьжин бәнде жарә.

ГАЗИ

Вэрн, пьзам, быщэдинь,
Зиндан, нэвса вэлгэринь,
Сефил, жара же дэринь.

Кө вэлгэрын зиндан у нэвс,
Ве азабын бэндэ у нэвс,
Гынге зоре накэ тэ кэс.

Пьзам, вэрн, сэрраст бькын,
Дост, дьжмьне хвэ насбькын,
Сефил, жара львас бькын.

Ве вэрн сале кьбир,
Соз цьраре бьвнэ кэфил,
Бэндэ ль тайате бьвэ жир.

Эмде кэтынэ ван бэдила,
Дэсте нэмэрд ван пэхила,
Жоре хвэде, жере мирэ.

Сале кьбир гэлэ дэман,
Эрди ньмзэ, дурэ эзман,
Дьняа тэрийэ, мьж у думан.

Дьһйа мэзын тьме ль щй,
Дэстэк герэ, йэкэ бьрчи,
Дэстэк шайэ, дэстэк дьгьри.

Котьме сала кьбыринэ,
Тера һаж бьрчийа нинэ,
Шохөле дэрбаз айанинэ.

Institut kurde de Paris

ЗЭМАН

Уе рожэке бе зэманэ,
Бьвэ щэнг-қале гьранэ,
Һынге уе к'вш бьн бьранэ.

Уе рожэке бьвэ мауьлһэқ,
Ль дьнйае бьвэ тәқә-тәқ,
Уе к'вшбьвын мәрие нәһәқ.

Уе рожэке бьвэ хирәт,
Бь сәркарһа мәрие тәрбәт
Уе азабә к'оли щьмаәт.

К'оли щьмаәт уе азабә,
Уе мәтрәба дьла шабә,
Зор щәбре жь орте равә.

Әу мәтрәбе бьвә ль щи,
Уе хьневьн нәвсе бьрчи,
Уе әхтиар нәвсбьн жьне би.

Уе рожэке бе готьне,
Нһ-бәдиле бенә дьне,
Бәнде қул уе бьвнә хьне.

Уе бен рожед хәдир,
Бәндәе хвәра бькә тьвдир,
Хвә азақә жь зөлма мир.

Роже бен, гәлә кәфал,
Кәда ширьн бьвнә хомал,
Уе дәрбазкьн дьняа щәбар.

Роже кьбир гәлә хвәшын,
Уе бәрбь әмре баш бьмәшын,
Сайибә әзман, стәйрк гәшын.

Institut kurde de Paris

АХРА ДЭВРЕ

Р'ожәке ахрйа зәминә,
We бьвә һәвар, қиринә,
Қорнәе жь қорна бьминә,
Кәс ньзанә һана к'еда.

We бе рожа ахра дәвре,
We хwәш шенбә рәнге дьне,
Бәндәе чекә хwәра бьне,
Кәс ньзанә һана к'еда.

We бе ахр, әw зәманә,
Қәнще хьрав бькьн әһанә,
Дьһйәе бьвә мьлк'е wанә,
Кәс ньзанә һана к'еда.

Әзман мальқйә сәр әрда,
Дьчькинә бина әвда,
Зәлм щәбара мәзьн сәрда,
Кәс ньзанә һана к'еда.

Wәхте бае бәхта равә,
Ә'wр-әзмане жь һәв бәлавә,

Бэндэе мьразе хwэ шабэ,
Кэс нызанэ хана к'еда.

Уе рожэке бьвэ, ахьр к'эwсэр,
Нэ эwли бьминьн, нэ пехэмбэр,
Дьняа бьвэ бэранбэр,
Кэс нызанэ хана к'еда.

Qбpнэе бе ль ру дьне,
Бэндэе бе бьжартыне,
Бь к'эда хwэ бьвэ хьне,
Кэс нызанэ хана к'еда.

Institut kurde de Paris

НЭХВЭШИЙА ФЭЦИЕ ТЭЙРА

... Эз нэхвэшьм жь ньнава,
Бумэ мина зара сава,
Несър тенэ жь бэлэк чэва.

Гэл бе чарьм льhydrate,
Дурьм жь эшq у лэзэте,
Бди навиньм we советэ.

Qам-қанате мьн шькэсти,
Qэт нальвьм жь нава щи,
Мина мэрики лапи мьри...

Оса шенатмиш буйэ дьне,
Бэндэ мьжулэ, шбхбл хьне,
Кэта бе рожа мьрьне.

Дэрбазбунэ сал у зэман,
Кэсэк ль дьне нэбйэ гоман,
Пеши qэдэм эw жи нэман.

Дь нав бәре рәши тәри,
ӘW жи мьрһн, бунә хwәли,
Qөрнәе һәр бьвнә диһари.

Паши wәфат у мьрһне
Тә чь кьрвә ль ру дьне,
ӘW нәмушке бе готьне.

Institut kurde de Paris

БЭРИ МЪРЬНЕ

Щэмбун рожед кьбир,
Әзе хwәра бькым тьвдир,
Бәр мьрне биньм жь бир.

Незики нәйште сали бум,
Нав дьнеда әз жи калбум,
Занина хwәра баш сәрдарбум.

Р'оһьлат у роава бу,
Ниве әрша раwәста бу,
Нәхwәши ль мьн пәйда бу.

Иро дькым әз налә-нал
Бона әмре хwәйи к'обар,
Һәр бәндәки дьчә әw нал.

Әва дьнйа сәро-бьнә,
Әщәл мәрйа найнә гөнә,
Ле рож һәбә дора мьнә.

Wәхте әщәл бьвә диһар,
Әw сәр мәрйа дькә фәрwар,
Һьзки бькә гази, һәwар.

Дьһийаеда эльм ширьнэ,
Паши мьрьне эw дьминэ,
Хwэзи ль wi һэр дэст бинэ.

Жь шаһьлие эз бумэ кал,
Иро нэхwэшым, гэл бэднал,
Һәким ль мьн накьн кәwал.

Ль мьн һатйә wәде мьрьне,
Эw бәра сорә ль ру дьне,
Бэднал бь we дьвнә хьне.

Гәрә мәрн хwә бәрнәдә,
Дәр у дора бьнәвсьдә,
Хирәт намусе дәрнәдә.

Мьрьн ль мьн һатйә доре,
Чьqас газики йәки жоре,
Эз мале дьне навмә горе.

Әwләд-гәwләд зәф ширьньн,
Кө пәй мәрйа эw бьминьн,
We де-бава бьшекриньн.

Гәләк ль дьне бум сәwдасәр,
Һәр тәне ди мьн йәк кәсәр,
Мьн жь Дилбәре нәди хәбәр.

Гәләки эз бум бәләнгаз
Һәвседа бе суц, бе бьһйас
Жь дэст мире анизаз.

СЭРЭЦЭМ

ДЪНЙА ТЭЗЭ

	Р'у
Ленин мьлэт азакър	5
Эз дьхвэзъм	7
Р'ожа шэмал	8
Көре к'брда	10
Хушк у дайке м'ера	11
Оиза аза	12
Шьзарэте мьн	13
Т'эва ширьн	16
Эзъм, эзъм	17
Дьле мьн	18
Ширэте баве	19
Бе ав	20
Кьлама г'овандайэ тэзэ	21
Дьнйа роньк ширьнэ	23
Ширэте жийнне	24
Шьване колхозе	25

Вэгэнньзе намус	26
Эдьле	29
Фэцие Тэйра	30
Qизка бэдэw	31
Мьн кӧрапе хwэ нэстэнд	32
Бьндарук ль зозана	34
Кьзкьрьна хорт	35
Ландькок (бона кӧра)	36
Ландькок (бона qиза)	38

ДЪНЙА КЭВН

Гинбуна Фэци дь нӧщреда	40
Хэwна Фэцие Тэйра	42
Дилбэра Фэци	44
Дилбэр	46
Мир у Фэцие Тэйра	50
Бьзанбьн кэwале дьне	51
Кэвседа	54
Ай, Фэцио	57
Бьра бьната	59
Шэв ль чйа	61
Дьло	63
Бьлбьл	65
Дара тэк	66
Ав	67
Qӧльнг	69
Эвинти	71

Бираина дьне	73
Занин	74
Се роже дьняе	75
Эвд	77
Дьня	79
Гази	81
Зэман	83
Ахра дэвре	85
Нэхwэшийа Фэдне Тэйра	87
Бэри мьрьне	89

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

БбНА II К.

Institut kurde de Paris

K.C. 1